

I

(Legislatívne akty)

SMERNICE

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2011/51/EÚ

z 11. mája 2011,

ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 2003/109/ES na účely rozšírenia jej pôsobnosti na osoby požívajúce medzinárodnú ochranu

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 79 ods. 2 písm. a) a b),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽¹⁾,

keďže:

(1) Smernica Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom ⁽²⁾, sa nevzťahuje na osoby požívajúce medzinárodnú ochranu, ako sú vymedzené v smernici Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany ⁽³⁾.

(2) Možnosť získať po určitom čase v členskom štáte právne postavenie osoby s dlhodobým pobytom je významným prvkom pre úplnú integráciu osôb, ktoré v členskom štáte svojho pobytu požívajú medzinárodnú ochranu.

⁽¹⁾ Pozícia Európskeho parlamentu zo 14. decembra 2010 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 11. apríla 2011.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 16, 23.1.2004, s. 44.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 304, 30.9.2004, s. 2.

(3) Priznanie právneho postavenia osoby s dlhodobým pobytom osobám požívajúcim medzinárodnú ochranu je takisto dôležitou súčasťou podpory hospodárskej a sociálnej súdržnosti, čo je základný cieľ Únie uvedený v Zmluve o fungovaní Európskej únie.

(4) Osoby požívajúce medzinárodnú ochranu by preto mali mať možnosť získať právne postavenie osoby s dlhodobým pobytom v členskom štáte, ktorý im poskytol medzinárodnú ochranu, za rovnakých podmienok ako ostatní štátni príslušníci tretích krajín.

(5) Vzhľadom na to, že osoby požívajúce medzinárodnú ochranu majú právo zdržiavať sa v inom členskom štáte než v tom, ktorý im poskytol medzinárodnú ochranu, je potrebné zabezpečiť, aby tieto iné členské štáty mali informácie týkajúce sa ochrany dotknutej osoby a mohli tak plniť svoje povinnosti súvisiace so zásadou zákazu vyhodenia alebo vrátenia (non-refoulement).

(6) S osobami, ktoré požívajú medzinárodnú ochranu a sú zároveň aj osobami s dlhodobým pobytom, by sa malo za určitých podmienok v mnohých otázkach hospodárskej a sociálnej povahy zaobchádzať rovnako ako s občanmi členského štátu, v ktorom sa zdržiavajú, aby právne postavenie osoby s dlhodobým pobytom skutočne predstavovalo nástroj integrácie osôb s dlhodobým pobytom do spoločnosti, v ktorej žijú.

(7) Rovnakým zaobchádzaním s osobami požívajúcimi medzinárodnú ochranu v členskom štáte, ktorý im poskytol medzinárodnú ochranu, by nemali byť dotknuté práva a výhody vyplývajúce zo smernice 2004/83/ES a z Dohovoru z 28. júla 1951 o postavení utečencov zmeneného a doplneného protokolom podpísaným v New Yorku 31. januára 1967 (ďalej len „Ženevský dohovor“).

- (8) Podmienky stanovené v smernici 2003/109/ES v súvislosti s právom osoby s dlhodobým pobytom zdržiavať sa v inom členskom štáte a získať tam právne postavenie osoby s dlhodobým pobytom by sa mali uplatňovať rovnako na všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí získali právne postavenie osoby s dlhodobým pobytom.
- (9) Presun zodpovednosti za ochranu osôb požívajúcich medzinárodnú ochranu nepatrí do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.
- (10) Pokiaľ chce členský štát na základe smernice 2003/109/ES vyhostiť osobu, ktorá požíva medzinárodnú ochranu a získala v tomto členskom štáte právne postavenie osoby s dlhodobým pobytom, mala by táto osoba požívať ochranu pred vyhostením alebo vrátením zaručenú podľa smernice 2004/83/ES a podľa článku 33 Ženevského dohovoru. Na tento účel v situácii, keď osoba požíva medzinárodnú ochranu v inom členskom štáte ako je ten, v ktorom sa v súčasnosti zdržiava ako osoba s dlhodobým pobytom, je potrebné ustanoviť, že pokiaľ vyhostenie alebo vrátenie nepovoľuje smernica 2004/83/ES, dotknutú osobu je možné vyhostiť len do členského štátu, ktorý poskytol medzinárodnú ochranu, a tento členský štát je povinný túto osobu prijať. Rovnaké záruky by sa mali vzťahovať na osobu, ktorá požíva medzinárodnú ochranu a ktorá sa v druhom členskom štáte zdržiava, hoci tam ešte nezískala právne postavenie osoby s dlhodobým pobytom.
- (11) Ak je vyhostenie osoby, ktorá požíva medzinárodnú ochranu, mimo územia Únie povolené podľa smernice 2004/83/ES, členské štáty by mali byť povinné zaručiť, aby sa z relevantných zdrojov získali všetky informácie, a to aj, v prípade potreby, od členského štátu, ktorý poskytol medzinárodnú ochranu, a aby sa tieto informácie riadne posúdili s cieľom zaručiť, aby rozhodnutie o vyhostení osoby, ktorá požíva medzinárodnú ochranu, bolo v súlade s článkom 4 a článkom 19 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie.
- (12) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané v článku 6 Zmluvy o Európskej únii a v Charte základných práv Európskej únie, a najmä v jej článku 7.
- (13) V súlade s bodom 34 Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva⁽¹⁾ sa členské štáty vyzývajú, aby
- pre seba a v záujme Únie vypracovali a zverejnili vlastné tabuľky, ktoré budú čo najlepšie ilustrovať vzájomný vzťah medzi touto smernicou a opatreniami na jej transpozíciu.
- (14) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o fungovaní Európskej únie, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa tieto členské štáty nezúčastňujú na prijatí tejto smernice, nie sú ňou viazané ani nepodliehajú jej uplatňovaniu.
- (15) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tejto smernice, nie je ňou viazané ani nepodlieha jej uplatňovaniu.

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Smernica 2003/109/ES sa mení a dopĺňa takto:

1. V článku 2 sa písmeno f) nahrádza takto:

„f) ‚medzinárodná ochrana‘ znamená medzinárodnú ochranu v zmysle článku 2 písm. a) smernice Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany (*);

(*) Ú. v. EÚ L 304, 30.9.2004, s. 2.“;

2. Článok 3 sa mení a dopĺňa takto:

a) v odseku 2 sa písmená c) a d) nahrádzajú takto:

„c) sú oprávnení zdržiavať sa v členskom štáte na základe inej formy ochrany než medzinárodnej ochrany alebo požiadali o povolenie na pobyt na tomto základe a očakávajú rozhodnutie o svojom postavení;

d) požiadali o medzinárodnú ochranu a o ich žiadosti sa zatiaľ s konečnou platnosťou nerozhodlo;“

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 321, 31.12.2003, s. 1.

b) v odseku 3 sa písmeno c) nahrádza takto:

„c) Európskeho dohovoru o usadení z 13. decembra 1955, Európskej sociálnej charty z 18. októbra 1961, revidovanej Európskej sociálnej charty z 3. mája 1987, Európskeho dohovoru o právnom postavení migrujúcich pracovníkov z 24. novembra 1977, odseku 11 prílohy k Dohovoru o postavení utečencov z 28. júla 1951 v znení zmien a doplnení vykonaných protokolom podpísaným v New Yorku 31. januára 1967 a Európskej dohody o prevode zodpovednosti za utečencov zo 16. októbra 1980.“

3. Článok 4 sa mení a dopĺňa takto:

a) vkladá sa tento odsek:

„1a. Členské štáty neudelia právne postavenie osoby s dlhodobým pobytom na základe medzinárodnej ochrany v prípade zrušenia, ukončenia alebo odmietnutia obnoviť medzinárodnú ochranu v súlade s článkom 14 ods. 3 alebo článkom 19 ods. 3 smernice 2004/83/ES.“;

b) v odseku 2 sa dopĺňa tento pododsek:

„Pokiaľ ide o osoby, ktoré požívajú medzinárodnú ochranu, pri výpočte dĺžky obdobia uvedeného v odseku 1 sa berie do úvahy aspoň polovica obdobia medzi dátumom podania žiadosti o medzinárodnú ochranu, na základe ktorej sa medzinárodná ochrana poskytla, a dátumom udelenia povolenia na pobyt uvedeného v článku 24 smernice 2004/83/ES, alebo celé toto obdobie, ak presahuje 18 mesiacov.“

4. V článku 8 sa dopĺňajú tieto odseky:

„4. Ak členský štát vydá povolenie na pobyt osoby s dlhodobým pobytom – EÚ štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorému poskytol medzinárodnú ochranu, uvedie v tomto povolení na pobyt osoby s dlhodobým pobytom – EÚ v časti ‚Poznámky‘ túto poznámku: ‚Medzinárodná ochrana poskytnutá v [názov členského štátu] [dátum]‘.

5. Ak druhý členský štát vydáva povolenie na pobyt osoby s dlhodobým pobytom – EÚ štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý má povolenie na pobyt osoby s dlhodobým pobytom – EÚ vydané iným členským štátom obsahujúce poznámku uvedenú v odseku 4, uvedie tento druhý členský štát rovnakú poznámku v povolení na pobyt osoby s dlhodobým pobytom – EÚ.

Druhý členský štát pred zapísaním poznámky uvedenej v odseku 4 požiada členský štát uvedený v tejto poznámke

o informáciu, či osoba s dlhodobým pobytom stále požíva medzinárodnú ochranu. Členský štát uvedený v poznámke odpovie najneskôr do jedného mesiaca od doručenia žiadosti o informáciu. Ak bola medzinárodná ochrana odňatá rozhodnutím s konečnou platnosťou, druhý členský štát túto poznámku nezapíše.

6. Ak sa zodpovednosť za medzinárodnú ochranu osoby s dlhodobým pobytom v súlade s príslušnými medzinárodnými nástrojmi alebo vnútroštátnym právom presunula na druhý členský štát po vydaní povolenia na pobyt osoby s dlhodobým pobytom – EÚ uvedeného v odseku 5, tento druhý členský štát najneskôr do troch mesiacov po tomto presune zodpovedajúcim spôsobom zmení poznámku uvedenú v odseku 4.“

5. V článku 9 sa dopĺňa tento odsek:

„3a. Členské štáty môžu odňať právne postavenie osoby s dlhodobým pobytom v prípade zrušenia, ukončenia alebo odmietnutia obnoviť medzinárodnú ochranu v súlade s článkom 14 ods. 3 alebo článkom 19 ods. 3 smernice 2004/83/ES, ak bolo toto postavenie osoby s dlhodobým pobytom získané na základe medzinárodnej ochrany.“

6. V článku 11 sa vkladá tento odsek:

„4a. Pokiaľ ide o členský štát, ktorý poskytol medzinárodnú ochranu, odsekmi 3 a 4 nie je dotknutá smernica 2004/83/ES.“

7. Článok 12 sa mení a dopĺňa takto:

a) vkladajú sa tieto odseky:

„3a. Ak sa členský štát rozhodne vyhostiť osobu s dlhodobým pobytom, ktorej povolenie na pobyt osoby s dlhodobým pobytom – EÚ obsahuje poznámku uvedenú v článku 8 ods. 4, požiada členský štát uvedený v poznámke, aby potvrdil, či daná osoba v tomto členskom štáte stále požíva medzinárodnú ochranu. Členský štát uvedený v poznámke odpovie najneskôr do jedného mesiaca od doručenia žiadosti o informáciu.

3b. Ak osoba s dlhodobým pobytom stále požíva medzinárodnú ochranu v členskom štáte uvedenom v poznámke, vyhostí sa do tohto členského štátu, ktorý ju a členov jej rodiny bezodkladne prijme späť bez formalít, a to bez toho, aby bolo dotknuté uplatniteľné právo Únie alebo vnútroštátne právo a zásada celištivosti rodiny.

3c. Odchylné od odseku 3b, členský štát, ktorý prijal rozhodnutie o vyhostení, má v súlade so svojimi medzinárodnými záväzkami naďalej právo odsunúť osobu s dlhodobým pobytom do inej krajiny ako členského štátu, ktorý poskytol medzinárodnú ochranu, ak táto osoba spĺňa podmienky uvedené v článku 21 ods. 2 smernice 2004/83/ES.“;

b) dopĺňa sa tento odsek:

„6. Týmto článkom nie je dotknutý článok 21 ods. 1 smernice 2004/83/ES.“

8. Vkladá sa tento článok:

„Článok 19a

Zmeny povolenia na pobyt osoby s dlhodobým pobytom – EÚ

1. Ak povolenie na pobyt osoby s dlhodobým pobytom – EÚ obsahuje poznámku uvedenú v článku 8 ods. 4 a ak sa zodpovednosť za medzinárodnú ochranu osoby s dlhodobým pobytom v súlade s príslušnými medzinárodnými nástrojmi alebo vnútroštátnym právom presunie na druhý členský štát pred tým, než tento členský štát vydá povolenie na pobyt osoby s dlhodobým pobytom – EÚ uvedené v článku 8 ods. 5, tento druhý členský štát požiada členský štát, ktorý povolenie na pobyt osoby s dlhodobým pobytom – EÚ vydal, aby poznámku zodpovedajúcim spôsobom zmenil.

2. Ak sa osobe s dlhodobým pobytom poskytne medzinárodná ochrana v druhom členskom štáte pred tým, než tento členský štát vydal povolenie na pobyt osoby s dlhodobým pobytom – EÚ uvedené v článku 8 ods. 5, tento druhý členský štát požiada členský štát, ktorý vydal povolenie na pobyt osoby s dlhodobým pobytom – EÚ, aby ho zmenil s cieľom zápisu poznámky uvedenej v článku 8 ods. 4.

3. Na základe žiadosti uvedenej v odsekoch 1 a 2 vydá členský štát, ktorý vydal povolenie na pobyt osoby s dlhodobým pobytom – EÚ, zmenené povolenie na pobyt osoby s dlhodobým pobytom – EÚ najneskôr do troch mesiacov od doručenia žiadosti druhého členského štátu.“

9. V článku 22 sa vkladá tento odsek:

„3a. Ak nebola medzinárodná ochrana odňatá alebo ak osoba nepatrí do jednej z kategórií uvedených v článku 21 ods. 2 smernice 2004/83/ES, odsek 3 tohto článku sa nevzťahuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých povolenie na pobyt osoby s dlhodobým pobytom – EÚ

vydané prvým členským štátom obsahuje poznámku uvedenú v článku 8 ods. 4 tejto smernice.

Týmto odsekom nie je dotknutý článok 21 ods. 1 smernice 2004/83/ES.“

10. V článku 25 sa prvý odsek nahrádza takto:

„Členské štáty určia kontaktné body, ktoré budú zodpovedné za prijímanie a odovzdávanie informácií a dokumentácie uvedených v článkoch 8, 12, 19, 19a, 22 a 23.“

Článok 2

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 20. mája 2013. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijmú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom v súlade so zmluvami.

V Štrasburgu 11. mája 2011

Za Európsky parlament
predseda
J. BUZEK

Za Radu
predsedníčka
GYŐRI E.